

HØRING - lovfesting av medvirkningsordning for ungdom

Skien kommunes hørings svar:

Skien kommune vedtok retningslinjer for Skien ungdomsråd i sitt bystyremøte 3.10.2013. Etter flere år hvor ungdomsrådet i stor grad hadde organisert seg selv, så vi et behov for en mer strukturert organisering. Dette inkluderer både utvelgelseskriterier, valgordning, fastlagte møter og noen konkrete oppgaver for ungdomsrådet.

I det samme bystyremøtet ble også delegasjonsreglementet for Skien kommune vedtatt. Der står det at ungdomsrådet kan møte med en representant i hovedutvalget for Oppvekst og hovedutvalget for Næring, miljø og kultur.

I tillegg til et ungdomsråd, gjennomfører Skien kommune Barn og unges kommunestyre (BUK) en gang i året. Her samles 2 representanter fra alle barne- og ungdomsskolene i Skien for å stille spørsmål til kommunalsjefer og hovedutvalgsledere og for å forhandle om en pott penger til ulike ønsker/tiltak på skolen. BUK er godt forankret i skolen og er endel av skolens arbeid med demokrati og medbestemmelse.

Generelle kommentarer:

Skien kommune ser positivt på en lovfesting av medvirkningsordning for ungdom. Skien kommune støtter at en slik ordning må være fleksibel slik at den i størst mulig grad kan tilpasses hver enkelt kommune og fylkeskommune.

I Skien kommune velges det 2 representanter til ungdomsrådet fra ungdomsskolene og de videregående skolene i kommunen. Det er elevrådene som velger, men de trenger ikke velge representanter fra elevrådet. På denne måten sikrer vi god geografisk spredning. Per nå velges alle representantene hvert år. Skien kommune ser positivt på en ordning hvor representantene velges for 2 år, og at halvparten velges hvert år for å sikre kontinuitet. En 4 års periode, slik eldrerådet og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne har, blir for lang for ungdom. Skien kommune har ingen annen øvre aldersgrense for ungdomsrådet, enn begrensningen om at medlemmene må gå i enten ungdomsskole eller videregående skole.

Skien kommune mener at et klarere mandat for ungdomsrådet burde utarbeides. Når arbeidet i ungdomsrådet i stor grad overlates til ungdommene selv, kan det være vanskelig å vite hva oppdraget er og hva som forventes av dem.

Det er et viktig prinsipp at en representant for ungdomsrådet deltar i hovedutvalgsmøter når saker som angår ungdom behandles. Likevel har vi stor forståelse for at slike utvalgsmøter kan oppleves langdryge for ungdom. Skien kommune har positiv erfaring med å samle ungdomsrådet og hovedutvalg 2 timer før selve utvalgsmøtet hvor de i mindre grupper snakker om hvilke saker ungdom er opptatt av. På denne måten blir ungdommene hørt og møtt i større grad på deres premisser. Et annet forslag er at saker som er aktuelle for ungdom alltid settes først på kartet slik at ungdomsrepresentanten kan gå når de aktuelle sakene er ferdig behandlet.

Til de enkelte høringsspørsmålene/problemstillingene:

1. *Medvirkningsordningen for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne skal ha seg forelagt saker som er av særlig interesse for disse gruppene. Spørsmålet er om vi skal ha en tilsvarende avgrensning av ungdomsrådene, eller om ungdomsrådene og lignende organer skal stå fritt til å få seg forelagt og å uttale seg om alle saker i kommunen.*

Skien kommune mener: Vi støtter en avgrensning til saker som angår ungdomsrådet eller lignende organ.

Utfordringen er å sikre at alle saker som faktisk angår ungdomsrådet blir sendt til dem. Alle hovedutvalgene har i større eller mindre grad aktuelle saker. Dette krever at det sikres god kunnskap om ungdomsrådet hos saksbehandlere og i politisk sekretariat i kommunene og fylkeskommunene.

2. *Skal et medvirkningsorgan for ungdom få en sterkere posisjon og status i den kommunale saksgang og organisasjon enn gjeldende medvirkningsorganer har i dag?*

Skien kommune mener: Det er viktig at et medvirkningsorgan for ungdom får reell innflytelse, at de blir lyttet til og at de gis reelle muligheter for deltakelse. Utover et forslag om å gi ungdomsråd forslagsrett (se utfyllende svar til spørsmål 4) skal ikke et medvirkningsorgan for ungdom få en sterkere posisjon og status enn andre medvirkningsorganer.

3. *Skal lovfestingen av en medvirkningsordning for ungdom legge opp til at disse tillegges formell beslutningsmyndighet?*

Skien kommune mener: Det skal være forskjell på medlemmer i medvirkningsorganer og direkte valgte medlemmer i ordinære utvalg. Medvirkningsorganer bør ikke ha beslutningsmyndighet. Men det er viktig at slike organer har reell medvirkning, og at de blir lyttet til i saker som angår dem.

4. *Skal det legges opp til at medvirkningsorgan for ungdom får forslags- og innstillingsrett, og i tilfelle overfor hvilke organer?*

Skien kommune mener: Skien kommune synes det er viktig å stimulere ungdom til samfunnsengasjement. Det kan være utfordrende for ungdom å skjønne politiske prosesser, hvem de kan snakke med, når viktige beslutninger tas etc. Å gi ungdomsrådet en mulighet til selv å fremme saker til politisk behandling kan være med på å gjøre arbeidet mer spennende og aktuelt. Skien kommune mener derfor at å gi ungdomsrådet eller et lignende organ forslagsrett til hovedutvalg hvor den aktuelle saken hører hjemme burde prøves ut.

5. *Utvelgelseskriterier*

Skien kommune mener: Ved å bruke skolene som valgarena har alle ungdommer en mulighet til å bli valgt. Alle ungdommer går på skole, også ungdommer som er tilknyttet fritidsklubber, frivillige organisasjoner eller som er såkalt uorganiserte. Skien kommune ønsker ikke å gi noen ungdommer fortrinn bare fordi de er aktive i en

organisasjon eller på en ungdomsklubb. Det viktigste er å velge ungdommer som faktisk har lyst til å delta, og som ønsker å bruke fritiden sin på arbeidet knyttet til et ungdomsråd. Særlig siden mandatet er uklart, og det er mye opp til ungdommene selv, er engasjement et viktig stikkord.

6. Valgordning

Skien kommune mener: Skien kommune støtter ordningen med at medlemmene velges for 2 år av gangen, og at halvparten velges hvert år. Skien kommune mener at de videregående skolene må være med i ungdomsrådet, og så lenge en ungdom går på skolen er han/hun valgbar til ungdomsrådet. En øvre aldersgrense på 18 år gjør at ungdommer i 2.klasse på vgs ikke kan velges for 2 år og at ungdommer i 3.klasse ikke er valgbar.

7. Samtykke fra foresatte

Skien kommune mener: Skien kommune har ingen erfaring med å innhente samtykke for deltakelse i ungdomsrådet, og ser heller ingen umiddelbar grunn til at det må gjøres. Det har ingen økonomisk konsekvens for medlemmene, og ungdomsrådet er både politisk- og religionsnøytralt.

8. Skal ungdom som velges inn i ungdomsrådet eller lignende medvirkningsordning bo i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen?

Skien kommune mener: Ja, ungdommene bør være bosatt i den kommunen/fylkeskommunen de representerer. Ungdommer som bor på hybel, og som er folkeregistrert i en annen kommune, er likevel valgbar så lenge de bor og oppholder seg i kommunen.